

Ekologickejší a spotrebiteľom naklonenejší trh EÚ s elektrinou

- inteligentné elektromery, dynamická cenotvorba, rýchlejšia zmena dodávateľa
- postupné ukončenie štátnej pomoci pre elektrárne na báze fosílnych palív
- nové opatrenia na predchádzanie výpadkom elektriny

Parlament v utorok prijal legislatívu, ktorej cieľom je ekologickejší, konkurencieschopnejší a na riziká pripravenejší trh EÚ s elektrickou energiou.

Poslanci schválili štyri legislatívne texty týkajúce sa trhu EÚ s elektrickou energiou, ktoré sú poslednou súčasťou balíka opatrení s názvom [Čistá energia pre všetkých Európanov](#). Nové pravidlá sú výsledkom dohody parlamentných vyjednávačov so zástupcami Rady (ministrov) EÚ.

Plénum odobrilo nariadenie o vnútornom trhu s elektrinou pomerom hlasov 544 (za): 76 (proti): 40 (zdržalo sa hlasovania). Smernica o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou bola schválená pomerom hlasov 551 (za): 72 (proti): 37 (zdržalo sa hlasovania).

Orientácia na spotrebiteľa

Spotrebiteľia by na základe novej legislatívy mali získať garantovaný prístup k inteligentným elektromerom, dynamickej tvorbe cien a možnosti bezplatne zmeniť dodávateľa v rámci trojtýždňovej lehoty od podania žiadosti o zmenu. Od roku 2026 by sa lehota na zmenu dodávateľa mala skrátiť na 24 hodín od momentu, kedy spotrebiteľ o zmenu požiadala.

Energetická chudoba a regulácia cien

Členské štáty budú mať naďalej možnosť - na základe prísnych pravidiel - dočasne regulovať ceny za účelom pomoci domácnostiam, ktoré trpia energetickou chudobou alebo sú v tomto smere zraniteľné. Hlavným nástrojom boja proti energetickej chudobe by však mali byť vnútroštátne systémy sociálneho zabezpečenia.

Podpora cezhraničného toku elektriny

Jedným z hlavných cieľov nových pravidiel je dosiahnuť, aby aspoň 70% obchodnej kapacity mohlo voľne prúdiť cez hranice v rámci EÚ. Odstránenie prekážok cezhraničného obchodu s elektrickou energiou uľahčí v rámci EÚ aj obchod s energiou z obnoviteľných zdrojov, ktorá by na základe záväzného cieľa Únie mala do roku 2030 tvoriť aspoň 32% hrubej konečnej energetickej spotreby.

Postupné ukončenie štátnej pomoci pre uhoľné elektrárne

Pravidlá EÚ v súčasnosti prostredníctvom takzvaných kapacitných mechanizmov umožňujú členským štátom poskytovať elektrárňam štátnu pomoc za účelom ich dočasného udržania v zálohe pre prípad výrazného nárastu dopytu po elektrickej energii. Nová legislatíva zavedie prísnejšie obmedzenia, ktoré by mali členským štátom zabrániť poskytovať štátnu pomoc najznečisťujúcejším elektrárňam využívajúcim fosílnu palivá, teda aj uhoľným elektrárňam. Tieto opatrenia sa budú vzťahovať na všetky nové elektrárne, ktoré vzniknú po vstupe nariadenia do platnosti. Existujúcich elektrární sa budú týkať od roku 2025. Zmlúv o využívaní kapacít, ktoré budú uzavreté pred 31. decembrom 2019, sa nové pravidlá nedotknú.

Podrobnejšie informácie o nových pravidlách týkajúcich sa trhu s elektrickou energiou sú k dispozícii v [samostatnej tlačovej správe](#).

Trh s elektrickou energiou: vyhlásenie spravodajcu

„Reforma by mala zvýšiť cezhraničnú konkurencieschopnosť trhu EÚ s elektrickou energiou a podporiť transformáciu k čistejšej elektrine. Spotrebiteľom dáva nové právomoci a chráni osoby trpiace energetickou chudobou. Je dobrá pre životné prostredie aj pre peňaženku,“ uviedol spravodajca [Jerzy Buzek \(EPP, PL\)](#).

Nové opatrenia proti výpadkom elektriny

Parlament pomerom hlasov 569 (za): 61 (proti): 34 (zdržalo sa hlasovania) schválil nariadenie týkajúce sa pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie. Nová právna úprava by mala zlepšiť ochranu občanov pred nečakanými výpadkami dodávok elektrickej energie. Vnútroštátnym orgánom vznikne povinnosť vypracovať na jej základe národné plány, ktoré sa zamerajú na riziká nedostatku elektrickej energie, a zlepšiť spoluprácu na regionálnej úrovni. Členské štáty, ktorým bude poskytnutá asistancia zo strany iných krajín EÚ, by mali niesť primerané náklady.

„Touto legislatívou sa solidarita stáva skutočnou oporou pri zvládaní rizík súvisiacich s elektrickou energiou tak, aby v budúcnosti počas vlny studeného počasia a náhlych výpadkov elektriny neostal nikto osamotený,“ uviedol spravodajca [Flavio Zanonato \(S&D, IT\)](#).

Podrobnejšie informácie o nových pravidlách sú k dispozícii v [samostatnej tlačovej správe](#).

Efektívnejšia regulácia trhu s elektrickou energiou

Poslanci tiež pomerom hlasov 558 (za): 75 (proti): 31 (zdržalo sa hlasovania) schválili nariadenie, ktoré za účelom lepšej regulácie trhu EÚ s elektrickou energiou posilňuje právomoci Agentúry pre spoluprácu energetických regulátorov (ACER).

„Reformou Agentúry pre spoluprácu energetických regulátorov robíme dôležitý krok smerom k otvorenejšiemu a lepšie regulovanému trhu s elektrickou energiou, ktorý prinesie pozitíva pre životné prostredie, spotrebiteľov a naše hospodárstvo ako celok,“ uviedol spravodajca [Morten Helveg Petersen \(ALDE, DK\)](#).

Podrobnejšie informácie o nových pravidlách sú k dispozícii v [samostatnej tlačovej správe](#).

Ďalší postup

Parlamentom schválenú legislatívu musí pred jej vstupom do platnosti formálne odobriť aj Rada (ministrov) EÚ.

Postup: Riadny legislatívny postup (spolurozhodovanie), 1. čítanie

Typ dokumentov: Nariadenia (3x) a smernica (1x)

Užitočné odkazy

[Schválený text bude k dispozícii tu \(zvoľte dátum 26.03.2019\)](#)

[Priebeh prerokovania: vnútorný trh s elektrinou \(nariadenie\)](#)

[Think tank EP: Vnútorný trh s elektrinou \(nariadenie\)](#)

[Priebeh prerokovania: spoločné pravidlá pre vnútorný trh s elektrinou \(smernica\)](#)

[Think tank EP: Spoločné pravidlá pre vnútorný trh s elektrinou \(smernica\)](#)

[Priebeh prerokovania: pripravenosť na riziká v sektore elektrickej energie \(nariadenie\)](#)

[Think tank EP: Pripravenosť na riziká v sektore elektrickej energie \(nariadenie\)](#)

[Priebeh prerokovania: Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky ACER \(nariadenie\)](#)

[Think tank EP: Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky ACER \(nariadenie\)](#)

[Audiovizuálny materiál](#)

[Elektrina: porovnať ceny, zmeniť dodávateľa a vyrábať doma bude jednoduchšie \(článok\)](#)

Kontakty

Thomas HAAHR

Tlačový atašé

☎ (+32) 2 284 29 76 (BXL)

☎ (+33) 3 8817 2033 (STR)

☎ (+32) 470 88 09 87

🐦 @EP_Industry

✉ thomas.haahr@europarl.europa.eu

Ján JAKUBOV

Tlačový atašé

☎ (+32) 2 283 44 76 (BXL)

☎ (+33) 3 8817 3840 (STR)

☎ (+32) 498 98 35 90

✉ jan.jakubov@europarl.europa.eu

Soňa MELLAK

Tlačová atašé

☎ (+421) 259 429 695

☎ (+33) 3 8817 4880 (STR)

☎ (+421) 918 708 590

✉ sona.mellak@europarl.europa.eu

Ivana JANÍKOVÁ

Tlačová atašé

☎ +421 (0) 2 5942 9688

☎ +421 (0) 905 215 051

✉ ivana.janikova@europarl.europa.eu
